

KINNITATUD
direktori käskkirjaga
20.11.2019 nr 1-3/5

MUSTVEE KOOLI LOOVTÖÖDE KOOSTAMISE JA LÄBIVIIMISE JUHEND

Põhikooli riiklik õppekava määrab:

„III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Loovtöö korraldust kirjeldatakse kooli õppekavas. Loovtöö teema märgitakse lõputunnistusele.“

1. LOOVTÖÖ EESMÄRK

- 1.1. Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud.
- 1.2. Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:
  - 1.2.1. õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ning loova eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;
  - 1.2.2. õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
  - 1.2.3. õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgseks isiksuseks;
  - 1.2.4. üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, IKT vahendite kasutamine jne) kujunemist;
  - 1.2.5. õpilast tema võimete paremal tundaõppimisel, mis aitaks tal teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

2. LOOVTÖÖ KORRALDAMINE KOOLIS

2.1. Loovtöö teema võib välja pakkuda:

- kooli õpetaja;
- kooli õpilane.

- 2.2. Teema pakkunud õpetaja võib ise olla ka vastava loovtöö juhendajaks. Kui teema pakub õpilane, siis koos klassijuhatajaga leitakse loovtööle juhendaja kooli õpetajate hulgast.

Loovtööks võib olla (LISA 1):

- uurimistöõ;
  - projekt;
  - muusikateos või kunstitöö või kirjandusteos.
- 2.3. Loovtöö teema valivad õpilased hiljemalt 8. klassi I trimestril. Esimese trimestri lõpuks esitab õpilane juhendajaga kooskõlastatud **loovtöö projekti (LISA 2)** kaitsmiskomisjonile. Projektis esitatakse loovtöö teema, eesmärk, esialgne plaan ja planeeritav tulemus. Nõuetekohaselt esitatud projekt on eelduseks loovtöö kaitsmisele pääsemiseks.
- 2.4. Loovtöö võib sooritada individuaalselt või kollektiivselt.
- 2.5. Loovtöö kaitsmise tulemus vormistatakse protokollis. E-koolis avatakse loovtööde päevik, kuhu klassijuhataja kannab loovtöö kaitsmise tulemuse, vastavalt „A” ehk arvestatud, kui loovtöö loetakse sooritatuks, ja „MA” ehk mittearvestatud, kui loovtöö loetakse mittesooritatuks.
- 2.6. Kaitsmiskomisjon on vähemalt kolmeliikmeline, kuhu kuuluvad ainesuundade ja kooli juhtkonna esindajad. Kaitsmiskomisjoni kinnitab kooli direktor oma käskkirjaga.
- 2.7. Kaitsmiskomisjoni tööd korraldab õppejuht.
- 2.8. Loovtöö teema märgitakse lõputunnistusele.

3. LOOVTÖÖDE JUHENDAMINE

- 3.1. Loovtöö juhendajateks võivad olla kõik kooli õpetajad.
- 3.2. Loovtöö juhendamine võib toimuda individuaalselt või ka rühmas.
- 3.3. Juhendaja roll on suunav:
- 3.3.1 aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
  - 3.3.2 vajadusel teeb kaitsmiskomisjonile ettepaneku loovtööle retsensendi määramiseks ja esitab komisjonile omapoolse retsensendi kandidaadi, kelleks võib olla iga kooli õpetaja;
  - 3.3.3 suunab õpilast loovtöö ajal oma tegevust dokumenteerima **LISA-s 3** toodud **päeviku vormis**, mis esitatakse koos loovtööga juhendaja poolt kaitsmiskomisjonile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis;
  - 3.3.4 soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
  - 3.3.5 jälgib töö vastavust valitud teemale ning ajakavast kinnipidamist;

- 3.3.6 nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
- 3.3.7 kollektiivse töö korral täpsustab iga liikme tööpanuse;
- 3.3.8 nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul.

4. LOOVTÖÖDE ESITLEMINE KAITSMISEL

4.1 Loovtöö kaitsmisele pääseb õpilane, kes on nõuetekohaselt kaitsmiskomisjonile esitanud loovtöö projekti (käesoleva juhendi p 2.3.) ja on kokkulepitud ajaks esitanud juhendajale ja hindamiskomisjonile teemale vastava loovtöö ning loovtöö protsessi päeviku.

4.2 Mitme autori puhul osalevad loovtöö kaitsmisel kõik rühma liikmed;

4.3 Loovtööd esitleb õpilane kaitsmisel suulise ettekandena (kuni 10 minutit);

4.4 Esitlust on soovitatav näitlikustada, kas posterettekande, multimeedia, audiovisuaalsete vm vahenditega.

4.5 Loovtöö kaitsmisel õpilane:

- 4.5.1 selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
- 4.5.2 tutvustab kasutatud meetodit/ meetodeid;
- 4.5.3 esitab töö kokkuvõtte: milleni jõuti, kas eesmärk täideti;
- 4.5.4 annab hinnangu oma töö protsessile ja tulemusele.

5. LOOVTÖÖDE HINDAMINE

5.1 Loovtööde hindamisel antakse hinnang:

5.1.1 **loovtöö sisule:** töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus;

5.1.1.1 kunstitöö, kirjandusteose ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostumist, samuti uute seoste loomise oskust;

5.1.1.2 muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust;

5.1.2 **loovtöö protsessile:** hinnatakse õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimist, kokkulepetest kinnipidamist, ideederohkust, suhtlemisoskust;

5.1.3 **loovtöö vormistamisele:** hinnatakse loovtöö tulemuse vormistamist, korrektselt ja õigeaegselt kaitsmiskomisjonile esitatud loovtöö projekti, loovtöö protsessi kajastavat päevikut, lisatud tekstide, jooniste, graafikute ja tabelite korrektset vormistamist;

5.1.4 **loovtöö esitlemisele:** esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega.

5.2 Loovtöö hindamisel annab iga kaitsmiskomisjoni liige loovtöö hinnatavatele osadele omapoolse hinnangu. Komisjoni seisukoht tehakse kindlaks hääletamise teel.

5.3 Kaitsmiskomisjon arvestab oma seisukoha kujundamisel ka loovtöö juhendaja ja/või retsensendi arvamust.

5.4 Kollektiivse töö puhul antakse hinnang iga rühma liikme tööle eraldi.

5.5 Loovtöö loetakse sooritatuks, kui kõik neli hinnatavat osa on saanud loovtööde kaitsmiskomisjonilt positiivse hinnangu.

LOOVTÖÖ LIIGID

Läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimivaks loovtöökaks võib olla uurimistöö, kunstiteos, joonis, projekt, käsitöö, muusikapala, lavastus, tantsukava, kooliastmele korraldatud üritus, leiutis, praktilise väärtusega tarbeese, animatsioon, lühifilm jne.

UURIMISTÖÖ

Olemus ja eesmärk

Uurimus on selgelt ja täpselt sõnastatud kirjalik tekst, kus esitatakse töö eesmärk, põhiseisukohad, uurimistulemused ja lõppseisukohad. Uurimistöö kaudu süstematiseerib, kinnistab ja laiendab õpilane koolis omandatud, arendab iseseisva töö oskusi ja loovust, üldistab töö käigus saadud kogemusi.

Uurimisprotsessi etapid

Teema valik ja ajakava koostamine. Teema tuleb lühidalt ja konkreetset sõnastada, lai teemavaldkond kitsamalt piiritleda (valida alateema). Põhikoolis tehtav uurimistöö võib olla kirjeldav uurimus, mitme nähtuse vaheliste seoste uurimine, probleemi põhjuste analüüsimine jms.

Töö planeerimine. Pärast teema valimist koostatakse ajakava. Pannakse paika esialgne uurimistöö struktuur.

Teemakohase allikmaterjali kogumine ja bibliograafia koostamine. Õpilane uurib õpetaja juhendamisel teemakohaseid materjale internetist, raamatukogust jm, küsitleb vajadusel teemaga seotud inimesi. Huvipakkuvate materjalide põhjal koostatakse allikmaterjalide nimekiri koos vajalike viidetega (autor, pealkiri, Interneti aadress jm). Kui uurimistöö aluseks on ilukirjandusteos, loeb õpilane teose läbi ja täidab lugedes uurimisteemat silmas pidades erinevaid ülesandeid.

Materjali läbitöötamine, süstematiseerimine, liigendamine. Valitakse teemakohane materjal, mida töös refereeritakse või muul moel kasutatakse, viidates allikale. Korrastatakse vajalik kogutud allikmaterjal: sisestatakse küsitluslehtede sisu ja muud märkmed arvutisse. Sõnastatakse oma seisukohad. Vaadatakse üle uurimuse esialgne struktuur, vajadusel tehakse selles muudatusi.

Uurimuse kirjutamine ja vormistamine. Töö osad: tiitelleht, sisukord, sissejuhatus, uurimuse peateemade ja alateemade põhjal vormistatud tekst, kasutatud kirjandus, lisad. Sissejuhatuses antakse kokkuvõtlik ülevaade teemast ja probleemidest, selgitatakse uurimuse eesmärki, tutvustatakse kasutatud allikmaterjali ja selle kogumist, tutvustatakse töö ülesehitust. Töö sisuosa jaotatakse peatükkideks, vajadusel ka alapeatükkideks. Uurimuse kokkuvõtte peaks kajastama peatükkide järeldusi ja andma vastuse sissejuhatuses püstitatud

põhiideele (-väitele). Lisaks esitatakse illustreeriv materjal, nt fotod, skeemid, tabelid, tekstikooptid, fotod jms. Lisadele tuleb tekstis viidata.

Töö viimistlemine. Uurimus tuleb vormistada arvutiga. Tähelepanu tuleb pöörata teksti keelele ja stiilile: sõnastus peab olema selge ja korrektne, töös ei tohi olla õigekirjavigu.

PROJEKTITÖÖ

Olemus ja eesmärk

Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö (ülesanne) vm ettevõtmine.

Projekt pakub hea võimaluse valitud teemadel viia ellu oma ideid üksi või koos kaaslastega. Projekt annab korraldamiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Projektitööks võib olla tantsukava, lavastus, kooliastmele korraldatud üritus, temaatiline mäng, loodusvaatlus, õppevahend, leiutis vms. Projekti võib kaasata ka teisi loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste korraldamist jm.

Projektitöö etapid

Teema valik ja ajakava koostamine. Projektitöö idee sõnastatakse loovtöö teemana. Püstitatakse eesmärgid, mida projektitöö käigus ellu viiakse. Pärast teema valimist koostatakse ajakava. Kollektiivse projektitöö korral jagatakse õpetaja juhendamisel ülesanded.

Teoreetiline osa. Tutvutakse vajaliku taustamaterjaliga. Olenevalt projektitöö iseloomust valmistatakse ette ülevaated, ettekanded või praktiliste tegevuste läbiviimise kava/stsenaarium. Õpilased pakuvad omapoolseid lahendusi. Planeeritakse koostöö. Vajadusel koostatakse eelarve.

Praktiline osa. Projektitöö elluviimine. Rühmasiseselt tuleb jälgida, et kõik saaksid anda oma panuse. Praktilise osa teostamine võimalusel jäädvustatakse (fotografeeritakse, filmitakse jne).

MUUSIKATEOS VÕI KUNSTITÖÖ

Olemus ja eesmärk

Loovtöö muusikateose või kunstitööna kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö võib olla nii praktiline töö kui ka vaimse idee kandja.

Juhul, kui loovtöös kasutatakse fragmente teiste autorite loomingust, tuleb autorikaitse seadusest lähtudes viidata kasutatud teose autorile.

Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming aga ka muusikateose esitamine.

Kunstitööteostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, performance jne.

Olenevalt teemast võib kaasata ka teisi loovtöö liike, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste korraldamist jm.

Etapid

Teema valik ja ajakava koostamine. Loovtöö idee sõnastatakse teemana. Püstitatakse eesmärgid, mida ellu viiakse. Pärast teema valimist koostatakse ajakava. Kollektiivse loovtöö korral jagatakse õpetaja juhendamisel ülesanded.

Teoreetiline osa. Tutvutakse vajaliku taustamaterjaliga. Õpilased pakuvad omapoolseid lahendusi. Vajadusel koostatakse eelarve.

Praktiline osa. Muusikateose või kunstitöö teostamine.

LOOVTÖÖ PROJEKT

Teema:

Eesmärk:

Esialgne tegevuskava:

Planeeritavad vahendid:

Planeeritav tulemus:

Õpilase nimi:

allkiri:

Juhendaja nimi:

allkiri:

Projekti koostamise aeg:

LOOVTÖÖ PROTSESSI PÄEVIK

Päevikut täidab õpilane. Juhendaja kinnitab toimunud tegevusi oma allkirja ja vajadusel märkustega.

	Kuupäev	Tegevus	Juhendaja märkused ja allkiri
Teema ja juhendaja valimine			
Materjalide ja tegevuste valimine			
Tööprotsessi kirjelduse etappide kaupa			
Töö valmimise aeg			
Õpilase ja juhendaja hinnang töö mahule (ligikaudne töötundide arv)			
Õpilase hinnang: raskused, probleemid ja õnnestumised			

Juhendaja hinnang töö protsessile, koostööle õpilasega ja tulemusele:

.....

.....

.....

.....

Juhendaja allkiri: